

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्
परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय

सानोठिमी, भक्तपुर

नियमि तथा आंशिक परीक्षा -२०७८, भाद्र

कार्यक्रम: डिप्लोमा इन इन्जिनियरिङ्ग सबै

पूर्णाङ्क: ४०

वर्ष/ खण्ड : प्रथम वर्ष प्रथम खण्ड (नयाँ/पुरानो पाठ्यक्रम)

उत्तीर्णाङ्क: १६

विषय: कम्प्युनिकेशन नेपाली

समय: १.५ घण्टा

(परीक्षार्थीहरूले उत्तर दिँदा घोकेको, कण्ठ गरेको र पाठ्यपुस्तकबाट हुबहु सारेको जस्तो उत्तर नदिई सकभर आफ्नो शैली र ढङ्गमा आफ्नो कुरा अभिव्यक्त गरी सृजनात्मक उत्तर दिनुपर्दछ र अझदिँदा यस्ता उत्तरलाई प्रोत्साहन दिइनेछ ।)

सबै प्रश्नहरू अनिवार्य छन् ।

१. औपचारिक र अनौपचारिक भाषिक भेदको भिन्नतालाई उदाहरण सहित प्रष्ट पार्नुहोस् । (४)
२. निम्नलिखित अनुच्छेद पढी सोधिएका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् :

सामान्य कारणबाट सुरु हुने मानसिक रोग पहिचान हुने अवस्थासम्म पुग्दा नियन्त्रणभन्दा बाहिर पुगिसेकेको हुन्छ । यसर्थ मानसिक रोग एकै पटक लाग्दैन । धेरै दिनदेखि व्यक्तिले कुनै कठिनाई अथवा असजिलो महसुस गरिरहेको हुन्छ, तर त्यसप्रति त्यति सचेत भने हुने गरिदैन । मानिसको मस्तिकमा बारम्बार आइरहने सोच, मनोवृत्ति, असङ्गत कल्पना, चिन्तन एवम् डरजस्ता लक्षणहरू मानसिक रोगीमा देखिन्छन् । यिनै लक्षणहरू सबल एवम् सशक्त बन्दै जाँदा व्यक्तिमा डिप्रेसन, हिस्टेरिया, माइग्रने एवम् अन्य स्नायू रोगहरू देखिन थाल्छन् । धेरै चिकित्सहरूले शारीरिक रोगको मूल कारण मानसिक हो भन्ने कुरालाई स्विकारेको पाइन्छ । मनोचिकित्सकहरू मानसिक रोगको मूल कारण "मनोसामाजिक सङ्घर्ष" हो भन्ने गर्दछन् । मानिसले सामाजिक एवम् नैतिक आचरणविरुद्धको चाहानालाई बलजफ्ती दबाउन खोज्दा मानसिक तनाव र असन्तुष्ट जीवन सङ्घर्षबीच बाँच्नुपर्ने हुन्छ । यस अवस्थामा मानिस एकातिर सामाजिक मूल्य मान्यताभित्र आफूलाई राख्न खोज्दछ, भने अर्कोतिर आफ्नो आन्तरिक इच्छाको परिपूर्ति यस्ता सामाजिक मूल्य र मान्यता विरुद्ध सङ्घर्ष गरेर प्राप्त गर्न चाहन्छ । यिनै सङ्घर्षको परिणामस्वरूप व्यक्तिको सोचाइ र व्यवहारमा असन्तुलन आउन थाल्छ । उक्त महत्वाकाङ्क्षा बोक्ने मानिस सदैव अशान्त, असन्तुष्ट र अधैर्य हुन्छन् । यस्ता व्यक्ति सानातिना परिस्थितिमा पनि अत्यधिक उग्र एवम् अधैर्य हुने र सेवेगात्मक अस्थिर अवस्थामा आउने गर्दछन् । अत्यधिक उत्तेजित एवम् अधैर्य अवस्थामा आइरहने व्यक्तिलाई मानसिक रोग लाग्ने सम्भावना प्रबल हुन्छ । अस्वस्थकर प्रतिस्पर्धा, कठिन आर्थिक सङ्कट, आपसी कलह र वैमनस्य, राजनीतिक अस्थिरता र असमझदारी जस्ता

स्थितिले पनि मानसिक रोगलाई जन्माउने गर्दछन् । त्यसरी नै अर्न्तमुखी व्यक्तित्व भएका व्यक्तिहरु जसले आफ्ना इच्छाहरुलाई व्यक्त गर्दैनन् र उनीहरु आन्तरिक रुपमा दमित एवम् कुन्ठित बन्ने गर्दछन्, त्यसता व्यक्तिहरुलाई मानसिक रोगले चाँडै आक्रमण गर्दछ । यी वातावरणीय एवम् व्यक्तिगत कारण बाहेक बंशाणुगत अथवा जिन्सको कारणले, स्नायु एवम् जैविक कारण र मस्तिष्कको कार्यमा आउने गडबडीको कारणले गर्दा व्यक्तिमा मानसिक रोग लाग्ने गर्दछ । यस्ता बंशाणुगत एवम् मस्तिष्कको कारणबाट हुने मानसिक रोगको उपचार निकै कठिन हुन्छ ।

बोध प्रश्नहरु :

(website :- arjun00.com.np)

- क) मानसिक रोग लागेको मानिसमा के कस्ता लक्षणहरु देखिन्छन् ? (२)
- ख) मानसिक सोचाइ र व्यवहारमा केले असन्तुलन ल्याउँछ ? (२)
- ग) मानिसलाई के के कुराले मानसिक रोग लाग्दछ ? (२)

शब्द भण्डार :

घ) तलका शब्दको आधारपद छुट्याउनुहोस् : (२)

नैतिक, मानसिक, अत्याधिक, परिपूर्ति

ङ) तलका शब्दको समास वा विग्रह गर्नुहोस् : (२)

त्रिफल, अन्न र पानी, निमुखा, यस अर्थ

३. प्रश्न २ को अनुच्छेदबाट ४ वटा बुँदा टिपोट गर्नुहोस् । (४)

४. 'वातावरण प्रदुषण र यसको न्युनीकरण' शीर्षकमा १०० शब्दसम्मको अनुच्छेद लेख्नुहोस् । (४)

(website :- arjun00.com.np)

५. कुनै एक शीर्षकमा २०० शब्द सम्मको निबन्ध लेख्नुहोस् । (५)

क) कोभिड महामारी र रोकथाम

ख) प्रविधिको विकास र त्यसको दुरुपयोग

ग) राजनीतिले निम्त्याएको नितिकरण

६. 'बढ्दो सावारी दुर्घटना' शीर्षकमा १५० शब्दसम्मको संवाद तयार पार्नुहोस् । (५)

अथवा

आफ्नो नवनिर्माण भवनमा विद्युत मिटर जडान गरी पाउँ भनी विद्युत कार्यालयलाई निवेदन लेख्नुहोस् ।

७. "भूकम्पबाट सुरक्षित रहन गर्नुपर्ने पूर्व तयारी" शीर्षकको कृति परिचय दिनुहोस् । (५)

अथवा

इन्जिनियरिङ्ग नेपाली शीर्षक पुस्तिकाको समीक्षा गर्नुहोस् ।

!! समाप्त !!

(website :- arjun00.com.np)